

Organizata për siguri dhe bashkëpunim në Evropë MISIONI NË KOSOVË

Raporti 05/2008 i Shtyllës së III-të (OSBE) Mbi monitorimin e Kuvendit të Kosovës 1 tetor 2008 – 30 nëntor 2008

Titujt kryesor

- Kryesia miraton Rezolutën në mbështetje të deklaratës së OKB-së për synimet zhvillimore të mileniumit
- Kuvendi miraton mocionin për shqyrtimin e ligjeve të pashpallura, por përjashton Komisionin për të drejtat dhe interesat e komuniteteve nga procedura
- Themelohet paneli rekrutues për përzgjedhjen e Avokatit të Popullit
- Kuvendi bën përpjekje për përmirësimin e funksionimit të periudhës për pyetjet parlamentare
- Kuvendi vazhdon të dështojë në publikimin e rezultatit elektronik të votimit

1. Sfond

Raporti i pesëdhjetenëntë i monitorimit është hartuar në përputhje me pikëpamjet referuese të Shtyllës së tretë të UNMIK-ut për themelimin e institucioneve (OSBE) dhe monitorimin e Kuvendit të Kosovës prej datës 26 nëntor 2002 dhe bazohet në Rregulloren e re të punës, të miratuar në fund të seancës plenare më 20 maj 2005 dhe të reviduar në seancën plenare të mbajtur më 1-2 qershor 2006 dhe 18 shtator 2007.

Shtylla e III-të (OSBE) ka monitoruar shtatë seanca plenare, më 3 dhe 10 tetor; më 6 dhe 7 nëntor; më 7 nëntor; 10 nëntor; 20 nëntor dhe 25 nëntor, si dhe shtatë mbledhje të Kryesisë, më 3 tetor; 14 tetor; 28 tetor; 4 nëntor; 11 nëntor; 18 nëntor dhe 24 nëntor. Shtylla III (OSBE) ka monitoruar 41 nga 57 mbledhje të komisioneve dhe një dëgjim publik.

2. Vështrim

Seancën plenare të Kuvendit të Kosovës të mbajtur më 3 dhe 10 tetor e kryesoi Kryetari i Kuvendit z. Jakup Krasniqi (PDK) dhe anëtari i Kryesisë z. Ibrahim Gashi (AKR).

- Nëntëdhjetë e gjashtë deputetë ishin të pranishëm respektivisht në seancën plenare më 3 dhe 10 tetor.
- Pikat kryesore të rendit të ditës të seancës së plenare të mbajtur më 3 dhe 10 tetor:
 - Pyetjet për Qeverinë pë përgjigje me gojë
 - Shqyrtimi i mocionit procedural për miratimin e ligjeve të pashpallura (mocioni procedural është miratuar me 51 vota për dhe nëntë vota kundër)
 - Shqyrtimi i rekomandimit për amandamentimin e ligjit për letërnjoftimin (Rekomandimi është miratuar me 72 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Shqyrtimi i rekomandimit për amandamentimin e ligjit për kooperativat bujqësore (Rekomandimi është miratuar me 72 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Shqyrtimi i rekomandimit të Komisionit për bujqësi, pylltari, zhvillim rural, ambient dhe planifikim hapësinor lidhur situatën në parkun kombëtar “Malet e Sharrit” dhe fshati turistik në bjeshkët e Prevallës

(Z. Lulzim Zeneli, kryesues i komisionit, bëri deklaratë pasuar nga përfaqësuesit e grupeve parlamentare, ministri për ambient dhe planifikim hapësinor dhe disa deputetë tjerë.)

Seancën solemne plenare të mbajtur më 17 tetor e kryesoi Kryetari i Kuvendit z. Jakup Krasniqi (PDK) dhe anëtari i Kryesisë z. Naim Maloku (AAK).

- Njëqind e një deputetë ishin të pranishëm në seancën plenare më 17 tetor.
- Pikat kryesore të rendit të ditës të seancës plenare të mbajtur më 17 tetor:
 - Miratimi i Rezolutës në mbështetje të deklaratës së OKB-së për synimet zhvillimore të mileniumit
(Rezoluta është miratuar me 99 vota për dhe dy vota kundër.)

Seancën plenare të mbajtur më 17 tetor e kryesoi Kryetari i Kuvendit z. Jakup Krasniqi (PDK) dhe anëtari i Kryesisë z. Eqrem Kryeziu (LDK).

- Tetëdhjetë e dy deputetë ishin të pranishëm në seancën plenare më 17 tetor.
- Pikat kryesore të rendit të ditës të seancës plenare të mbajtur më 17 tetor:
 - Pyetjet për Qeverinë për përgjigje me gojë
 - Shqyrtimi i parë i projektligjit për masat anti-damping
(Projektligji është miratuar në parim me 68 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Shqyrtimi i parë i projektligjit për bujqësi dhe zhvillim rural
(Projektligji është shtyrë për shkak të mospranisë së ministrit për bujqësi për ta bërë paraqitjen e ligjit.)
 - Shqyrtimi i dytë i projektligjit për amandamentimin e ligjit për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme
(Projektligji është miratuar në parim me 63 vota për dhe dy vota kundër.)
 - Shqyrtimi i dytë i projektligjit për noterinë
(Projektligji është miratuar me 59 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Miratimi i rekomandimeve të komisionit për bujqësi, pylltari, zhvillim rural, ambient dhe planifikim hapësinor
(Rekomandimet janë miratuar me 59 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Shqyrtimi i raportit të komisionit për buxhet dhe financa lidhur me monitorimin e zbatimit të ligjit për revizionin e brendshëm
(Raporti është shtyrë me kërkesë të kryesuesit të komisionit.)
Zëvendësimi i deputetëve nëpër komisione nga radhët e grupeve parlamentare të LDK-së dhe AKR-së

Seancën plenare të mbajtur më 6 dhe 7 nëntor e kryesoi Kryetari i Kuvendit z. Jakup Krasniqi (PDK) dhe anëtari i Kryesisë z. Sabri Hamiti (LDK).

- Tetëdhjetë e katër deputetë ishin të pranishëm respektivisht, në seancën plenare më 6 e 7 nëntor.
- Pikat kryesore të rendit të ditës të seancës plenare të mbajtur më 6 e 7 nëntor:
 - Pyetjet për Qeverinë për përgjigje me gojë
 - Shqyrtimi i parë i projektligjit për bujqësi dhe zhvillim rural
(Projektligji është miratuar në parim me 75 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Shqyrtimi i parë i projektligjit për faljen
(Projektligji është miratuar në parim me 58 vota për dhe dy vota kundër.)
 - Shqyrtimi i parë i projektligjit për themelimin e departamentit të mjekësisë ligjore
(Projektligji është refuzuar me 24 vota për dhe 30 vota kundër.)
 - Shqyrtimi i parë i projektligjit për lizingun financiar
(Projektligji është miratuar në parim me 53 vota për dhe tri vota kundër.)
 - Shqyrtimi i rekomandimit për amandamentimin e Kodit Penal të Kosovës

- (Rekomandimi është miratuar me 58 vota për dhe pa vota kundër.)
- Shqyrtimi i rekomandimit për amandamentimin e Kodit të Procedurës Penale të Kosovës (Rekomandimi është miratuar me 58 vota për dhe një votë kundër.)
- Shqyrtimi i rekomandimit për amandamentimin e ligjit për provimin përfundimtar dhe të maturës (Rekomandimi është miratuar me 64 vota për dhe pa vota kundër.)
- Shqyrtimi i rekomandimit për amandamentimin e ligjit për ndërprerjen e shtatzënisë (Rekomandimi është miratuar me 47 vota për dhe pesë vota kundër.)
- Shqyrtimi i dytë i projektligjit për ansamblin e këngëve dhe valleve “Shota” dhe ansambleve tjera (Projektligji është miratuar me 59 vota për dhe dy vota kundër.)
- Shqyrtimi i dytë i projektligjit për kualifikimet kombëtare (Projektligji është miratuar me 76 vota për dhe pa vota kundër.)
- Shqyrtimi i dytë i projektligjit për amandamentimin e ligjit për arkivat dhe materialin arkivor (Projektligji është miratuar me 60 vota për dhe gjashtë vota kundër.)
- Shqyrtimi i dytë i projektligjit për produktet për mbrojtjen e bimëve (Projektligji është miratuar me 70 vota për dhe pa vota kundër.)
- Shqyrtimi i rekomandimit të komisionit për punë të brendshme dhe siguri për kthimin e projektligjit për kompanitë private të sigurisë sponzoruesit për ripunim të mëtutjeshëm (Rekomandimi është miratuar me 71 vota për dhe pa vota kundër.)
- Shqyrtimi i rekomandimit të komisionit për ekonomi, tregti, industri, energji, transport dhe komunikacion lidhur me emërimin e anëtarëve të Komisionit të Konkurrencës (Rekomandimi është miratuar me 55 vota për dhe pesë vota kundër.)
- Shqyrtimi i raportit të komisionit për buxhet dhe financa lidhur me monitorimin e zbatimit të ligjit për revizionin e brendshëm (Kjo pikë është shtyrë për shkak të mungesës së ministrit për ekonomi dhe financa.)
- Zëvendësimi i deputetëve të grupit parlamentar SLS në komisione

Seancën plenare të mbajtur më 7 nëntor e kryesoi Kryetari i Kuvendit z. Jakup Krasniqi (PDK) dhe anëtari i Kryesisë z. Džezair Murati (7+/Vakat).

- Shtatëdhjetë e gjashtë deputetë ishin të pranishëm në seancën plenare më 7 nëntor.
- Pikat kryesore të rendit të ditës të seancës plenare të mbajtur më 7 nëntor:
 - Shqyrtimi i parë i projektligjit për amandamentimin e ligjit për ministrinë e forcës së sigurisë së Kosovës (Projektligji është miratuar në parim me 69 vota për dhe një votë kundër.)
 - Shqyrtimi i parë i projektligjit për amandamentimin e ligjit për forcën e sigurisë së Kosovës (Projektligji është miratuar në parim me 72 vota për dhe dy vota kundër.)
 - Shqyrtimi i parë i projektligjit për amandamentimin e ligjit për planifikimin hapësinor (Projektligji është miratuar në parim me 59 vota për dhe pesë vota kundër.)
 - Shqyrtimi i parë i Projektkodit doganor dhe akcizës në Kosovë (Projektkodi është miratuar në parim me 38 vota për dhe gjashtë vota kundër.)

Seancën plenare të mbajtur më 10 nëntor e kryesoi Kryetari i Kuvendit z. Jakup Krasniqi (PDK), dhe anëtari i Kryesisë z. Eqrem Kryeziu (LDK).

- Tetëdhjetë e nëntë deputetë ishin të pranishëm në seancën plenare më 10 nëntor.
- Pikat kryesore të rendit të ditës të seancës plenare të mbajtur më 10 nëntor:
 - Shqyrtimi i dytë i projektligjit për amandamentimin e ligjit për ministrinë e forcës së sigurisë së Kosovës (Projektligji është miratuar me 79 vota për dhe dy vota kundër.)

- Shqyrtimi i dytë i projektligjit për amandamentimin e ligjit për forcën e sigurisë së Kosovës (Projektligji është miratuar me 82 vota për dhe një votë kundër.)
- Shqyrtimi i dytë i projektligjit për amandamentimin e ligjit për planifikimin hapësinor (Projektligji është miratuar me 69 vota për dhe katër vota kundër.)
- Shqyrtimi i dytë i Projektkodit doganor dhe akcizës në Kosovë (Projektkodi është miratuar me 63 vota për dhe 12 vota kundër.)

Seancën plenare të mbajtur më 20 nëntor e kryesoi Kryetari i Kuvendit z. Jakup Krasniqi (PDK) dhe anëtari i Kryesisë z. Xhavit Haliti (PDK).

- Tetëdhjetë e një deputetë ishin të pranishëm në seancën plenare më 20 nëntor.
- Pikat kryesore të rendit të ditës të seancës plenare të mbajtur më 20 nëntor:
 - Pyetjet për Qeverinë për përgjigje me gojë
 - Shqyrtimi i parë i projektligjit për mbrojtjen nga rrezatimi jonizues jo jonizues dhe sigurinë nukleare (Projektligji është miratuar në parim me 63 vota për dhe tri vota kundër.)
 - Shqyrtimi i rekomandimit për amandamentimin e ligjit për ngrohjen qendrore (Rekomandimi është miratuar me 64 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Shqyrtimi i rekomandimit për amandamentimin e ligjit për procedurën jo kontestimore (Rekomandimi është miratuar me 63 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Shqyrtimi i rekomandimit për amandamentimin e ligjit për provimin e jurisprudencës (Rekomandimi është miratuar me 68 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Shqyrtimi i dytë i projektligjit për inspektoratin bujqësor (Projektligji është miratuar me 74 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Shqyrtimi i dytë i projektligjit për amandamentimin e ligjit për akreditim (Projektligji është miratuar me 69 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Shqyrtimi i raportit të komisionit për buxhet dhe financa lidhur me monitorimin e zbatimit të ligjit për revizionin e brendshëm (Raporti me rekomandime është miratuar me 63 vota për dhe pa vota kundër.)
 - Shqyrtimi i raportit për ambientin 2006 – 2007 (Raporti është miratuar me 42 vota për dhe 16 vota kundër.)
 - Zëvendësimi i deputetëve në komisione nga radhët e grupit parlamentar të PDK-së

Seancën plenare të mbajtur më 25 nëntor e kryesoi Kryetari i Kuvendit z. Jakup Krasniqi (PDK), dhe anëtari i Kryesisë z. Ibrahim Gashi (AKR).

- Nëntëdhjetë deputetë ishin të pranishëm në seancën plenare më 25 nëntor.
- Pikat kryesore të rendit të ditës të seancës plenare më 25 nëntor:
 - Shqyrtimi i parë i projektligjit për buxhetin e Kosovës 2009 dhe shpenzimet e autorizuara për periudhën 1 janar 2009 – 31 dhjetor 2009 (Projektligji është miratuar në parim me 62 vota për dhe katër vota kundër.)

3. Punimet dhe praktikat parlamentare në seancat e Kuvendit

Mocioni procedural për miratimin e ligjeve të pashpallura

- Kuvendi i Kosovës në seancën plenare të mbajtur më 3 tetor, ka miratuar një mocion procedural për shmangie nga rregullorja e punës në mënyrë që me procedurë të posaçme të amandamentohen 17 ligje të pashpallura nga ana e PSSP-së.¹ Sipas mocionit secili nga 17 ligjet

¹ Në korrik 2008, Qeveria i ka dorëzuar Kuvendit kërkesën për tërheqjen e ligjeve të pashpallura nga PSSP-ja dhe të njëjtat t'i amandamentojë më pas. Kuvendi ka mbështetur dhe miratuar kërkesën e Qeverisë më 30 korrik dhe më vonë ka hartuar mocionin procedural për amandamentimin e ligjeve me procedurë të posaçme. Mocioni është miratuar në

e pashpallura do të shqyrtohet nga komisioni përkatës i cili obligohet t'i paraqes amendamentet e tij në Kuvend për shqyrtim. Për më tepër, mocioni parasheh që komisioni për buxhet dhe financa t'i shqyrtojë amendamentet e propozuara për implikime eventuale financiare. Shumica e shefave të grupeve parlamentare e kanë mbështetur mocionin procedural pa asnjë vërejtje. Z. Sadik Idrizi (7+/Vakat) dhe z. Mahir Yagcilar (7+/KDTP) propozuan që edhe komisioni për të drejtat dhe interesat e komuniteteve të përfshihet në proces për të parë nëse amendamentet e propozuara i cënojnë të drejtat dhe interesat e komuniteteve. Shefi i grupit parlamentar SLS u pajtua me mocionin e propozuar pa asnjë vërejtje. Kryetari i Kuvendit u përgjigj se shefat e grupeve parlamentare nuk kanë bërë asnjë koment në mbledhjen e fundit të Kryesisë, kur ishte paraqitur dhe debatuar mocioni, prandaj ai vazhdoi duke hedhur në votim mocionin por pa përfshirë propozimin e lartpërmendur. Mocioni është miratuar me 51 vota për, nëntë vota kundër dhe dy abstenime.

Sipas rregullës 61, Kuvendi është i autorizuar që t'i shmanget Rregullores së Punës, megjithatë meqë ka vendosur që ta përfshijë në proces komisionin për buxhet dhe financa, është dashur që poashtu ta përfshij edhe komisioni për të drejtat dhe interesat e komuniteteve, i cili është komision kryesor poashtu, për ta dhënë mendimin e tij lidhur me amendamentet e propozuar, nga perspektiva e të drejtave të komuniteteve.

Shpërndarja e projektligjeve

- Projektligji për masat anti damping është shpërndarë më 23 shtator. Andaj, projektligji është shpërndarë 15 ditë pune para shqyrtimit të tij të parë më 17 tetor. Projektligji për bujqësinë dhe zhvillimin rural është shpërndarë më 6 tetor, projektligji për faljen është shpërndarë më 9 tetor; dhe projektligji për lizingun financiar është shpërndarë më 17 tetor. Andaj, projektligjet janë shpërndarë respektivisht, 22, 19 dhe 13 ditë pune para shqyrtimit të parë në seancën plenare më 6 nëntor. Projektligji për mbrojtjen nga rrezatimi jonizues, jo jonizues dhe siguria nukleare është shpërndarë më 22 tetor. Andaj, projektligji është shpërndarë 20 ditë pune para shqyrtimit të tij të parë në seancën plenare të mbajtur më 20 nëntor. Projektligji për buxhetin e Kosovës 2009 dhe shpenzimet e autorizuara për periudhën 1 janar 2009 – 31 dhjetor 2009 është shpërndarë më 7 nëntor. Andaj, projektligji është shpërndarë 11 ditë pune para shqyrtimit të tij të parë në seancën plenare më 25 nëntor. *Rregulla 35.1 parasheh që shqyrtimi i parë i projektligjit duhet të bëhet jo më parë se dhjetë ditë pune dhe as më shumë se tri javë pune nga dita pas shpërndarjes së tij. Andaj, projektligji për masat anti-damping, projektligji për lizingun financiar dhe projektligji për buxhetin e Kosovës dhe shpenzimet e autorizuara për periudhën 1 janar 2009 – 31 dhjetor 2009 janë shqyrtuar për herë të parë në pajtim me rregullën 35.1. Shqyrtimi i parë i tri projektligjeve të lartpërmendura nuk është bërë në pajtim me rregullën e lartpërmendur meqë janë shqyrtuar për herë të parë tri javë pune pas shpërndarjes së tyre.*

Procesi legjislativ

- Në seancën plenare më 6 nëntor, z. Rrustem Mustafa (PDK), kryesues i komisionit për punë të brendshme dhe siguri ka propozuar që projektligji për sigurinë private t'i kthehet sponsoruesit për ripunim të mëtutjeshëm. Kryetari i Kuvendit e hodhi në votim propozimin e z. Mustafa i cili u miratua me 71 vota për dhe pa vota kundër. *Sipas rregullës 35.3 “Shqyrtimi i parë i projektligjit duhet të bëhet jo më parë se dhjetë ditë pune dhe as më shumë se tri javë pune nga dita e shpërndarjes së tij.” Në mënyrë analoge, komisioni për punë të brendshme dhe siguri është dashur t'i propozoj Kuvendit kthimin e projektligjit për kompanitë private të sigurisë sponsoruesit në pajtim me rregullën 35.3. Për më tepër, rregulla 35.7 parasheh që “komisioni funksional ose kryesor, mund ta shqyrtojë*

Kryesi më 29 shtator, dhe është përfshirë në rendin e ditës së seancës plenare të mbajtur më 3 tetor. Për më shumë detaje shiko raportin e OSBE-së 04/2008 mbi monitorimin e Kuvendit.

projektligjin në parim edhe para shqyrtimit të parë të projektligjit në seancë plenare.” Sikur komisionet funksionale të lartëpërmendura t’i kishin shqyrtuar projektligjet në fjalë para shqyrtimit të tyre të parë, ashtu siç lejohet me rregullën 35.7, do të kishin pasur mundësinë që t’i vërejnë më herët mangësitë e projektligjeve dhe të propozojnë kthimin e tyre sponsoruesve gjatë shqyrtimit të tyre të parë, në vend se ta bëjnë këtë propozim gjashtë muaj më vonë. Është e rekomandueshme për komisionet e Kuvendit që ta shfrytëzojnë mundësinë e shqyrtimit të projektligjeve para shqyrtimit të tyre të parë në mënyrë që procesi legjislativ të bëhet më i efektshëm.

- Kryesia, në mbledhjen e mbajtur më 18 nëntor ka shqyrtuar kërkesën e gjashtë deputetëve për ta përfshirë për lexim të parë në seancën plenare të radhës, projektligjin për të drejtat e ish të burgosurve politikë, i cili është sponsoruar prej tyre. Anëtarët e Kryesisë vendosën që mos ta radhisin projektligjin për shqyrtim në seancë plenare meqë i mungonte deklarata financiare mbi zbatueshmërinë e tij dhe i udhëzoi sponsoruesit e projektligjit që ta sigurojnë deklaratën financiare nga ministria për ekonomi dhe financa.

Rregulla 33.2 (d) parasheh që me rastin e paraqitjes së projektligjit për shqyrtim në Kuvend, projektligji duhet të përmbajë deklaratën mbi ndikimin buxhetor për vitin e parë dhe vitet në vijim të zbatueshmërisë së tij. Andaj, vendimi i Kryesisë për të kërkuar deklaratën financiare mbi zbatueshmërinë e projektligjit në fjalë është në pajtim me rregullën më lartë. Deputetët të cilët kanë sponsoruar projektligjin duhet ta sigurojnë deklaratën financiare ashtuqë projektligji të mund të përfshihet për shqyrtim në Kuvend.

- Gjatë seancës plenare më 15 shkurt 2008, Kuvendi ka miratuar mocionin procedural për t’u shmangur nga rregullorja e punës në mënyrë që t’i shqyrtoj dhe miratoj në procedurë të shkurtuar projektligjet e parapara në “Propozimin gjithëpërfshirës pë statusin e Kosovës” të të dërguarit të posaçëm të OKB-së (këtu e tutje propozimi i Ahtisaari-t).² Sipas mocionit procedural, deklaratat financiare të ligjeve do t’i dorëzohet Qeveria në Kuvend brenda 60 ditësh por jo më vonë se 180 ditë pas miratimit të ligjeve. Megjithatë, duket se Qeveria ende nuk i ka dorëzuar deklaratat financiare të 25 ligjeve që dalin nga propozimi i Ahtisaari-t, të cilat janë miratuar në Kuvend para 180 ditësh, ashtu siç kërkohet në mocionin procedural.

Rekomandimi lidhur me statusin e deputetit të z. Sabit Rrahmani

- Kryesia, në mbledhjen e mbajtur më 18 nëntor, pas marrjes së mendimit nga komisioni për mandate imunitete dhe rregullore të punës, ka vendosur që ta përfshijë rekomandimin lidhur me statusin e z. Sabit Rrahmani (PDAK/Ashkali) në rendin e ditës së seancës plenare të ardhshme të caktuar për datën 4 dhjetor.³

Sipas rregullores së punës (rregulla 14.3), “Nëse deputeti i Kuvendit në periudhën gjashtëmujore (6) nuk merr pjesë në asnjë seancë të Kuvendit ose të Komisionit ku është anëtar dhe nuk mund të dëshmojë arsye bindëse për kryetarin e Kuvendit, atëherë kryetari i Kuvendit i propozon Kuvendit për deputetin në fjalë pushimin e funksionit të tij. Për këtë çështje kërkohet mendimi i Komisionit për Mandate dhe Imunitet.”

Më 13 shtator, z. Sabit Rrahmani (PDAK) ka përmbushur afatin gjashtë mujor të mosparaqitjes në punimet e Kuvendit pa dhënë arsyetim, që paraqet një nga shkaqet për humbjen e statusit të deputetit. Andaj, në pajtim me Rregulloren, Kryetari i Kuvendit ka rekomanduar që statusi i deputetit i z. Rrahmani të përfundojë. Rekomandimi është mbështetur nga komisioni për mandate, imunitete dhe Rregullore të Punës.

² Për më shumë detaje shiko raportin e OSBE-së 01/2008 mbi monitorimin e Kuvendit të Kosovës, përkatësisht pjesën e titulluar “Mocioni Procedural”.

³ Vendimi i Kuvendit lidhur me rekomandimin për statusin e z. Sabit Rrahmani do të mbulohet në raportin monitorues të radhës.

Kuvendi sërish shpall pozitën e Avokatit të Popullit

- Në mbledhjen e mbajtur më 18 nëntor, anëtarët e Kryesisë kanë debatuar nëse me përzgjedhjen e Avokatit të Popullit duhet të merret vetëm komisioni për legjislacion dhe gjyqësi apo të angazhohet edhe komisioni për të drejtat e njeriut, barazi gjinore, dhe peticione publike. Z. Daut Beqiri shef i departamentit ligjor shpjegoi se në legjislaturën e kaluar ishte caktuar komisioni për legjislacion, gjyqësi dhe kornizë kushtetuese i cili përfshinte nënkomisionin për të drejtat e njeriut, barazi gjinore dhe peticione publike. Andaj, ai debatoi se është logjike që të autorizohen të dy komisionet për t'u marrë me procesin e përzgjedhjes meqë në legjislaturën e tanishme ato funksionojnë si komisione më vete. Andaj, Kryesia vendosi që t'i autorizojë të dy komisionet që ta formojnë një panel të përbashkët rekrutues për t'i përzgjedhur tre kandidatë për t'u marrë në shqyrtim nga Kuvendi. Kryesia, në vendimin e saj parasheh që komisioni për të drejtat e njeriut, barazi gjinore dhe peticione publike të përfaqësohet me katër anëtarë ndërsa komisioni për legjislacion dhe gjyqësi me tre anëtarë në panelin rekrutues.

Më 24 nëntor, pas marrjes së vendimit të Kryesisë, komisioni për të drejtat e njeriut, barazi gjinore dhe peticione publike dhe komisioni për legjislacion dhe gjyqësi i kanë caktuar anëtarët e tyre në panelin rekrutues.⁴

Kjo është përpjekja e katërt e Kuvendit të Kosovës për ta emëruar Avokatin e Popullit dhe përpjekja e dytë gjatë mandatit të tanishëm të Kuvendit. Procesi i mëparshëm për emërimin e Avokatit të Popullit është anuluar me vendim të Kuvendit në seancën plenare më 25 shtator 2008.⁵ Gjatë mandatit të kaluar, Kuvendi i Kosovës, ngjashëm, ka tentuar dy herë ta emërojë Avokatin e Popullit, por të dyja këto tentime kanë dështuar.

Pyetjet për Qeverinë

- Në seancën plenare të 3 tetorit, 11 nga 12 pyetje morën përgjigje, derisa shumë pyetje tjera u shtyen për seancën e radhës sepse koha për pyetje parlamentare kishte kaluar. Në seancën plenare të 17 tetorit Kryetari i Kuvendit propozoi që të procesohet nga një pyetje për deputet gjatë kohës për pyetje parlamentare për shkak të numrit të madh të pyetjeve të parashtruara dhe për t'i dhënë mundësinë çdo deputeti i cili ka parashtruar pyetje, të marrin përgjigje. Kryetari i Kuvendit më tutje propozoi që kjo të bëhet praktikë për seancat plenare të ardhshme poashtu dhe e hodhi në votim propozimin e tij, i cili u miratua me shumicë votash për. Andaj, në seancën plenare të 17 tetorit 11 nga 20 pyetje morën përgjigje gjatë kohës për pyetje parlamentare derisa 23 pyetjet e mbetura janë shtyrë për seancën plenare të radhës, sepse koha për pyetje parlamentare kishte përfunduar. Në seancën plenare të 6 nëntorit kryesuesi i seancës lajmëroi se për shkak të numrit të madh të pyetjeve Kryesia propozon që koha për pyetje parlamentare të zgjatet nga 50 në 60 minuta dhe se koha për pyetje parlamentare të mbahet poashtu edhe gjatë vazhdimit të seancës më 7 nëntor. Ai më pas e hodhi në votim propozimin e Kryesisë i cili është miratuar me shumicë votash për. Andaj, më 6 nëntor dhjetë nga 11 pyetje morën përgjigje. Megjithatë, më 7 nëntor koha për pyetjet parlamentare është hequr nga rendi i ditës dhe është shtyrë për seancën plenare të radhës për shkak të mosparnisë së Qeverisë. Në seancën plenare më 20 nëntor 11 nga 15 pyetje morën përgjigje, derisa shumë pyetje të tjera u shtyen për seancën plenare të radhës sepse koha shtesë për pyetjet parlamentare kishte kaluar.

Periudhat për pyetjet parlamentare të seancave më 3 dhe 17 tetor janë bërë në pajtim me rregullën 26 mbi “pyetjet për Qeverinë për përgjigje gojore”, e cila parasheh që rendi i ditës i secilës seancë plenare të përfshijë një periudhë deri në 50 minuta për pyetjet e deputetëve për

⁴ Sipas rregullores së Kuvendit për emërimin e Avokatit të Popullit, secili grup parlamentar duhet të përfaqësohet në panelin rekrutues me një deputet. Andaj, të dy komisionet i kanë caktuar anëtarët e tyre në pajtim me rregulloren. Komisioni për të drejtat e njeriut, barazi gjinore dhe peticione publike ka emëruar znj. Nerxhivane Dauti (PDK), z. Ismet Beqiri (LDK), z. Ibrahim Makolli (AKR), dhe Spresa Murati (7+), derisa komisioni për legjislacion dhe gjyqësi ka emëruar z. Adem Salihaj (LDD), z. Bajram Kosumi (AAK) dhe z. Branislav Grbic (SLS).

⁵ Për më shumë detaje shiko raportin e OSBE-së 04/2008 mbi monitorimin e Kuvendit të Kosovës, përkatësisht, pjesën e titulluar “Kuvendi shpall pozitën e Avokatit të Popullit për herë të katërt”.

Qeverinë, ku një minutë zgjat pyetja, tre minuta përgjigja e ministrit, një minutë pyetja shtesë, dhe dy minuta për përgjigjen në pyetjen shtesë.

Vendimet e Kuvendit për ta zgjatur periudhën për pyetjet parlamentare dhe të krijoj praktikën e procesimit nga një pyetje për deputet, paraqet një hap para në tentimin për të rregulluar kohën për pyetje parlamentare në mënyrë më të efektshme. Është vërejtur se jo të gjitha pyetjet mund të procedohen brenda periudhës 50 minutëshe për shkak të numrit të madh të pyetjeve të parashtruara. OSBE-ja, në raportet e saj të mëhershme ka rekomanduar që Kuvendi, ose duhet ta zgjas periudhën e pyetjeve ose ta kufizojë numrin e pyetjeve për deputet në mënyrë që t'u ipet mundësia të gjithë deputetëve që kanë parashtruar pyetje, t'i parashtrojnë ato dhe të marrin përgjigje.

Sipas rregullës 26.11, "Nëse pyetja nuk ka marrë përgjigje brenda dy seancave, ajo publikohet në buletin e Kuvendit." Sidoqoftë, Kuvendi ende nuk i ka publikuar buletin për muajt tetor dhe nëntor, andaj pyetjet që nuk kanë marrë përgjigje gjatë këtyre muajve nuk janë publikuar siç kërkohet në rregullën 26. Heqja e kohës për pyetjet parlamentare nga rendi i ditës i seancës plenare më 7 nëntor për shkak të mospranisë së Qeverisë tregon se Kuvendi duhet të bëjë më shumë përpjekje dhe ta përdor autoritetin e tij për të siguruar përgjegjshmërinë e Qeverisë, që është standard kyç demokratik parlamentar.

4. Qasja

- Gjatë periudhës raportuese, Shtylla e III-të (OSBE) ka pasur qasje në seancat plenare, në mbledhjet e Kryesisë dhe në mbledhjet e komisioneve, në shqyrtim. Shtylla e III-të gjithashtu ka pranuar kopjet e dokumentave të shqyrtuara nga Kuvendi si dhe transkriptin e seancave të kaluara.

5. Transparenca

- Gjatë periudhës raportuese Kuvendi nuk ka publikuar në web faqen e vet asnjë nga rezultatet elektronike të vendimeve të marra në seanca plenare. Kuvendi ka publikuar më herët disa rezultate të votimit elektronik, por ka dështuar ta bëjë këtë më vonë. Kuvendi duhet që t'i publikojë rezultatet e votimit elektronik në mënyrë të vazhdueshme në mënyrë që ta rris transparencën e Kuvendit, posaçërisht përgjegjësinë e deputetëve para votuesve të tyre.⁶ Radio Televizioni i Kosovës ka siguruar transmetimin e drejtpërdrejtë të seancave plenare në fjalë. Publikut dhe monitoruesve institucional iu është mundësuar hyrja në seancat plenare. Kuvendi ka ueb-faqen (www.assembly-kosova.org) që përmban detaje biografike të deputetëve të Kuvendit, informacione për strukturën dhe funksionimin e Kuvendit, procesverbale dhe transkripte nga seancat plenare të Kuvendit dhe mbledhjeve të komisioneve, kopje të ligjeve dhe rezolutave të miratuara nga Kuvendi, si dhe informacione të tjera.

FUND.

⁶ Në seancën plenare të mbajtur më 15 shkurt 2008, Kryetari i Kuvendit ka lajmëruar se Kuvendi do t'i publikoj në web faqen e tij rezultatet e votimit elektronik të vendimeve të marra në seanca plenare. Pas këtij lajmërimi të Kryetarit, Kuvendi ka filluar publikimin e rezultateve të votimit elektronik nga seanca e jashtëzakonshme plenare të mbajtur më 17 shkurt. Rezultatet e votimeve elektronike nga disa seanca plenare janë publikuar në web faqen e Kuvendit. Megjithatë, rezultatet e fundit elektronike të publikuara në web faqe janë ato të seancës plenare të mbajtur më 2 qershor.